Polifonia

NR 16, AN ȘCOLAR 2024-2025

16

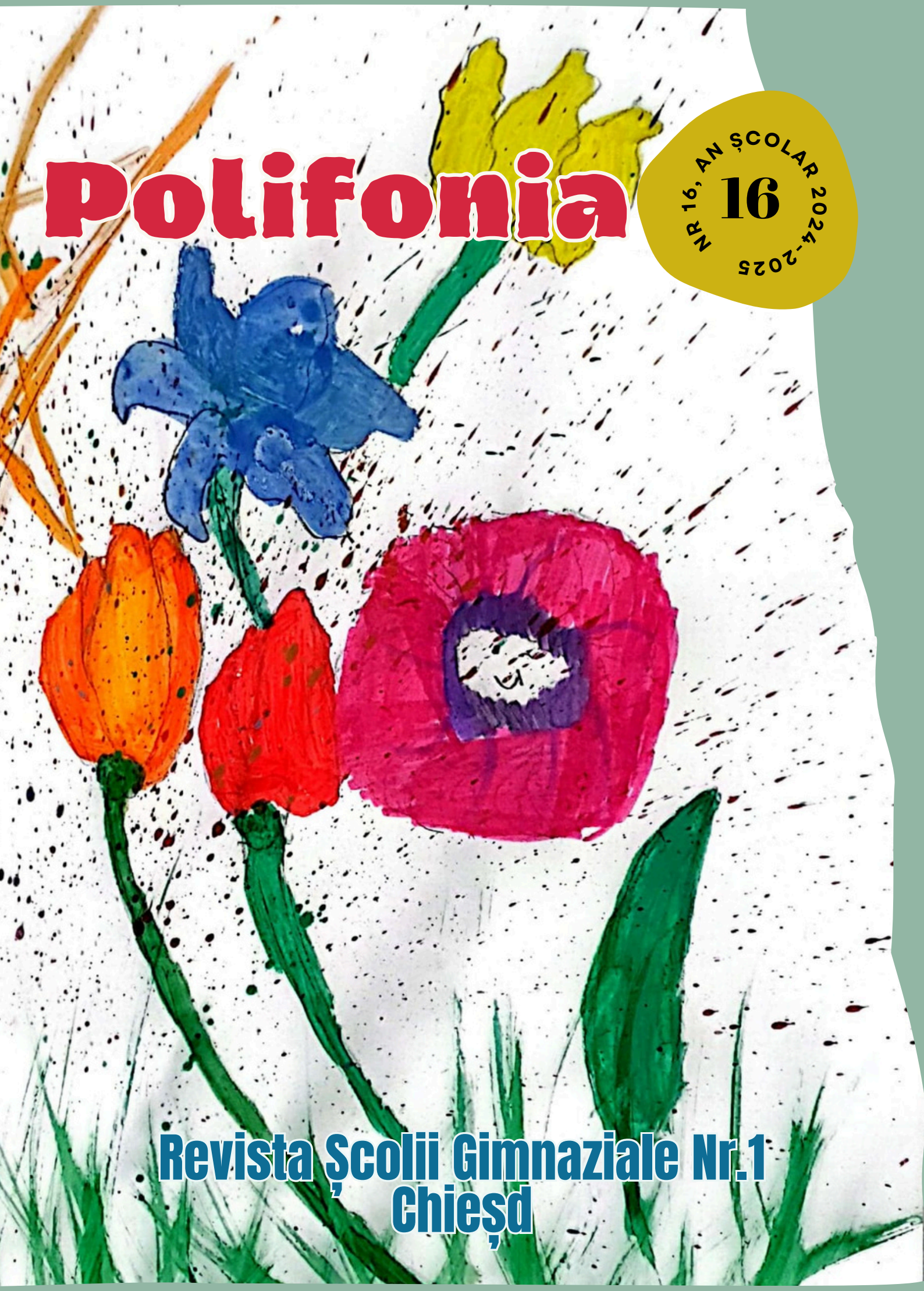

Revista Școlii Gimnaziale Nr.1
Chieșd

Polifonia

REVISTĂ DE CULTURĂ ȘI ACTIVITĂȚI ȘCOLARE EDITATĂ DE ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 CHIEȘD

16

2024-2025

Redactor-șef: prof. înv. primar Ardelean Ioana

COLECTIVUL DE REDACȚIE:
Cadre didactice & colaboratori: Ardelean Victor, Gui Diana Gabriela, Ardelean Tudor, Musca Bianca-Anamaria, Ardelean Ciprian, Sîrb Adelina, Lingurar Rareș, Ordodi Mario, Pușcaș Roxana, Tout Gabriel, Pop Raluca, Toth Carla, Vitișan-Sabău Paul, Haidu Alexandra, Major Lucas, Andreica Dragoș, Ardelean Cristina, Bojan Elisa, Bojan Delia, Grebănar Sofia, Cătană Sofia, Ardelean Ioana,

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Școala Gimnazială Nr. 1 Chieșd,
457070 Chieșd
Tel/fax: 0260-652805; 0260-652931;
E-mail: scoalachiesd@yahoo.com
Adresa site: http://www.scoalachiesd.ro/
Director: prof. Anton Claudiu

Tehnoredactor & design grafic: Ardelean Ciprian

ISSN 2558-8281

CUPRINS

04 Cameleonul - Sîrb Adelina-Maria

05 Matematica în Maya - Lingurar Rareș

06 Terapia prin joc pentru copiii cu tulburări de spectru autist- Gui Diana

07 Craterele - Ordodi Mario

08 Primăvara - Tudor Ardelean

09 Iubim planeta și o protejăm - Pușcaș Roxana, Tout Gabriel

10 Rolul consilierului în dezvoltarea personală a elevilor - Pop Raluca

11 Diabetul zaharat - Toth Carla

12 Legenda Regelui Arthur - Vițișan Sabău Paul

13 Capibara - Pușcaș Roxana

14 Istoria Cifrei 0 - Vițișan Sabău Paul

15 Primăvara a sosit - Alexandra Haidu

16 În vizită la Ograda Fermecată - Major Alexandru Lucas

17 Reguli de igienă - Ardelean Victor

18 Avioanele și misterele lor - Andreică Dragoș

19 Fluturii - Ardelean Cristina

20 Despre daci - Bojan Elisa

21 Modalități prin care cadrul didactic ... - Musca Bianca Anamaria

22 Tradițiile de nuntă ale satului sălăjean la Chieșd - Ioana Ardelean

23 Animale ciudate - Vițișan Sabău Paul

24 Zebra - Grebănar Sofia

25 Explorarea muzeelor prin ochii copiilor - Pop Raluca Mădălina

27 Inteligența Artificială - Ardelean Ciprian

28 Primăvara - Cătană Sofia

29 Protecting our future - Ioana Ardelean

CAMELEONUL - MAESTRUL CAMUFLAJULUI

SÎRB ADELINA-MARIA

CLASA A III-A B

Cameleonii sunt reptile arboricole, caracteristice pentru regiunile tropicale, iar unele specii trăiesc și în zonele uscate sau la marginea oazelor. Mediul lor preferat nu este, așa cum s-ar putea crede, cel oferit de crengile mai înalte ale copacilor, ci, mai degrabă tufișurile joase. Deși pot fi întâlniți adesea și pe sol, în tufișuri vânează și tot aici se odihnesc.
Este incredibiă capacitatea cameleonilor de a-și armoniza culorile cu cele ale mediului, asemănarea fiind absolut uimitoare. Extrem de importantă în schimbarea culorii este starea în care se află animalul (teamă, furie, etc.) sau factorii fizici ai mediului (căldură, frig, lumină, întuneric).

ȘTIAȚI CĂ...?

Pielea cameleonului este compusă din patru straturi.

1. Primul, cel exterior, produce constant celulele care le repară pe cele distruse.
2. Următorul strat, sub solzi, conține pigmenți galbeni.
3. Cel de-al treilea strat are în componențăparticule minuscule care pot reflecta lumina albă.
4. Cel de-al patrulea strat include particule de pigment numit melanină (responsabil și de culoarea pielii la om). Când pigmenții de melanină ocupă întreaga celulă, ei absorb majoritatea luminii si pielea camelionului capată o nuanță întunecată. Împreună, cele trei straturi inferioare de celule ale pielii produc toate culorile unui cameleon.

Matematica în Maya

Civilizația maya este o civilizație mesoamericană care și-a atins apogeul în perioada dintre anii 300 și 900, cunoscută atât pentru scrierea sa logo-silabică. Cel mai sofisticat și dezvoltat sistem de scriere din Americile precolumbiene cât și pentru: arta, arhitectura, matematica, calendarul și sistemul său astronomic. Culturile Maya târzii, scindate în regiuni, precum și popoarele azteca și inca construiesc în secolul al XV-lea mari imperii, bine administrate, în America Centrală și America de Sud. Cultura Maya târzie este împărțită într-un număr de state separate. Sunt ~~stabilite~~ stabilite în secolul XV de conflicte politice și cucerite în secolul al-XVI-lea de spanioli.

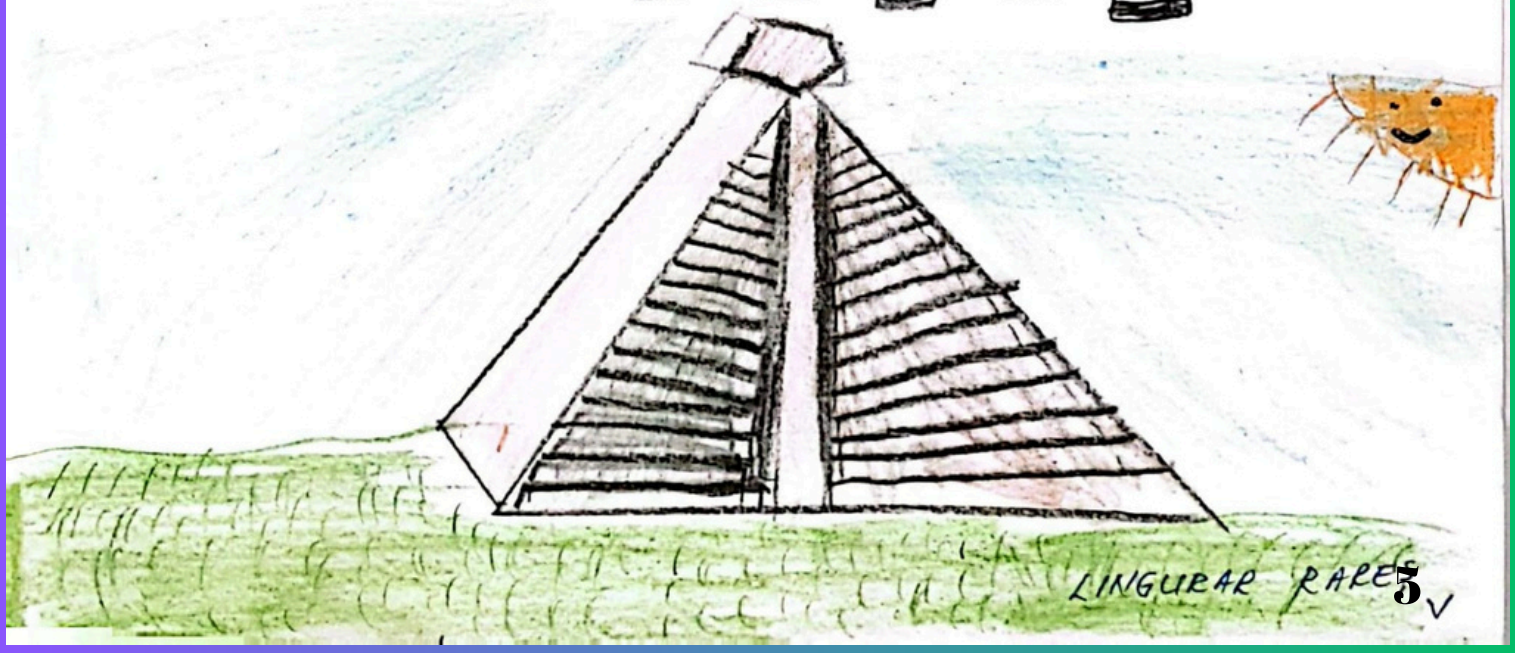

LINGURAR RARES 5 V

TERAPIA PRIN JOC ÎN CADRUL TERAPIEI OCUPAȚIONALE PENTRU COPIII CU TULBURĂRI DE SPECTRU AUTIST (TSA)

Definire și principii de bază

Terapia prin joc este o tehnică terapeutică folosită în cadrul terapiei ocupaționale, în special pentru copii cu dizabilități, care se bazează pe utilizarea jocului ca instrument principal de intervenție. Aceasta are ca scop dezvoltarea abilităților motorii, cognitive și sociale prin activități ludice care sunt adaptate nevoilor fiecărui copil. În cazul copiilor cu tulburări de spectru autist, terapia prin joc poate ajuta la îmbunătățirea abilităților de comunicare, interacțiune socială și gestionare a comportamentelor adaptative (Case-Smith & O'Brien, 2015).

Relația dintre joc și dezvoltarea copilului cu TSA

Copiii cu TSA adesea prezintă deficiențe semnificative în abilitățile de comunicare și în interacțiunile sociale. Terapia prin joc poate ajuta acești copii să-și dezvolte abilități sociale și de comunicare, promovând în același timp învățarea prin experiență și auto-reglare emoțională. În cadrul unui studiu realizat de Schwartz (2017), s-a arătat că jocurile structurate pot ajuta copiii cu TSA să înțeleagă și să imite comportamentele sociale corespunzătoare, iar jocurile simbolice (cum ar fi jocul de rol) pot contribui la dezvoltarea imaginației și a gândirii flexibile.

Tipuri de jocuri utilizate în terapia prin joc

1.Jocurile de rol: Acestea sunt activități în care copiii sunt încurajați să adopte diferite roluri, să se implice în situații imitative și să își dezvolte abilități de socializare și comunicare. Studiile au demonstrat că jocul de rol ajută copiii cu TSA să înțeleagă mai bine semnificațiile contextuale ale comportamentelor sociale (Kasari et al., 2012).

2.Jocurile senzoriale: Acestea implică activități care stimulentează simțurile, cum ar fi jocurile cu texturi, sunete sau culori vii. Aceste jocuri ajută copiii să își îmbunătățească percepția senzorială și pot contribui la auto-reglarea comportamentală (Miller et al., 2007).

3.Jocurile cu reguli: Aceste jocuri ajută copiii să învețe reguli sociale, așteptări și să își îmbunătățească abilitățile de luare a deciziilor și planificare. Jocurile de societate, de exemplu, sunt adesea folosite pentru a învăța copiii cum să urmeze reguli, să aștepte rândul și să comunice eficient (Odom et al., 2010).

Beneficiile terapiei prin joc

Terapia prin joc în cadrul terapiei ocupaționale adresează o gamă largă de abilități, iar beneficiile sale sunt recunoscute în mai multe domenii:

·Dezvoltarea abilităților de comunicare: Copiii cu TSA care participă la jocuri de grup pot învăța să își exprime dorințele, nevoile și emoțiile într-un cadru mai structurat și mai puțin stresant. Conform unui studiu realizat de Odom et al. (2013), intervențiile bazate pe joc pot contribui la creșterea abilității de a inița și menține conversații.

·Îmbunătățirea abilităților motorii: Jocurile care implică mișcare fizică, cum ar fi jocurile de construcție, pot sprijini dezvoltarea abilităților motorii fine și grosiere. În acest sens, terapia prin joc este un instrument eficient pentru a dezvolta coordonarea ochi-mână și abilități motrice complexe (Case-Smith & O'Brien, 2015).

·Reducerea comportamentelor problematice: Activitățile ludice ajută copiii să se relaxeze și să învețe tehnici de auto-reglare. Aceste jocuri reduc frecvența și severitatea comportamentelor problematice, precum auto-agresiunea sau comportamentele repetitive (Schwartz, 2017).

Provocări și considerații

Deși terapia prin joc este eficientă, este important ca activitățile să fie adaptate nevoilor specifice ale fiecărui copil, având în vedere că nu toți copiii cu TSA răspund la aceleași tipuri de jocuri. De asemenea, colaborarea între terapeuți, părinți și profesori este esențială pentru maximizarea eficienței intervenției. Conform unui studiu realizat de Kasari et al. (2012), succesul terapiei prin joc depinde de continuitatea și de modul în care este integrată în rutina zilnică a copilului.

Concluzii

Terapia prin joc este o tehnică fundamentală în terapia ocupațională pentru copii cu tulburări de spectru autist. Aceasta nu doar că ajută la dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare, dar sprijină și procesul de învățare prin experiență directă. Beneficiile sunt vizibile atât în îmbunătățirea abilităților motorii și cognitive, cât și în reducerea comportamentelor problematice, ceea ce face din joc o metodă deosebit de valoroasă în terapia ocupațională.

Referințe bibliografice

·Case-Smith, J., & O'Brien, J. C. (2015). Occupational therapy for children and adolescents (7th ed.). Elsevier.

·Kasari, C., Rotheram-Fuller, E., Locke, J., & Gulsrud, A. (2012). Social networks and friendships in children with autism spectrum disorders: Implications for intervention. Journal of Autism and Developmental Disorders, 42(6), 1291-1301.

·Miller, L. J., Anzalone, M. E., Lane, S. J., Cermak, S. A., & Osten, E. T. (2007). Concept evolution in sensory integration: A proposed nosology for diagnosis. American Journal of Occupational Therapy, 61(2), 135-140.

·Odom, S. L., Boyd, B. A., Hall, L. J., & Hume, K. A. (2010). Transition to school for children with autism spectrum disorders: A review of the literature. Journal of Autism and Developmental Disorders, 40(4), 405-426.

·Schwartz, I. S. (2017). Developing social communication in children with autism: A practitioner's guide. Springer.

Învățătoare: Gui Diana - Gabriela

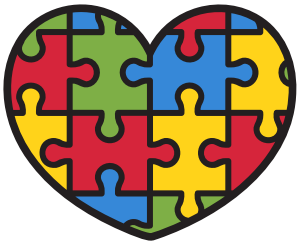

CRATERELE

Sunt cele mai răspândite forme de relief. Se află pe orice planetă, satelit sau cometă cu suprafață solidă. Sot și mari cât zece orașe la un loc sau mici cât o gămălie de ac. Se formează în procese violente, pe care nu îți dorești să le vezi pe viu, și apar în urma ciocnirii obiectelor solide.

Craterele au fost descoperite pentru prima dată pe Lună, atunci când Galileo Galilei a îndreptat spre aceasta o lunetă. Suprafața, crezută până atunci perfect netedă, s-a dovedit a fi brăzdată de sute de mii de gropi asemănătoare cu o cupă (de aici vine și numele de crater = cupă)

Ai văzut desigur că o piatră aruncată cu viteză produce mai multe pagube decât una pusă ușor pe Pământ. Pentru că meteoriții se rotesc în jurul Soarelui, lovesc corpurile cerești cu viteze mari. Pentru Pământ, viteza de intrare a unui meteorit este situată între 39.600 și 259.200 km/h mai repede decât puteți arunca voi orice piatră!

Ordodi Mario
Elev a III-a B

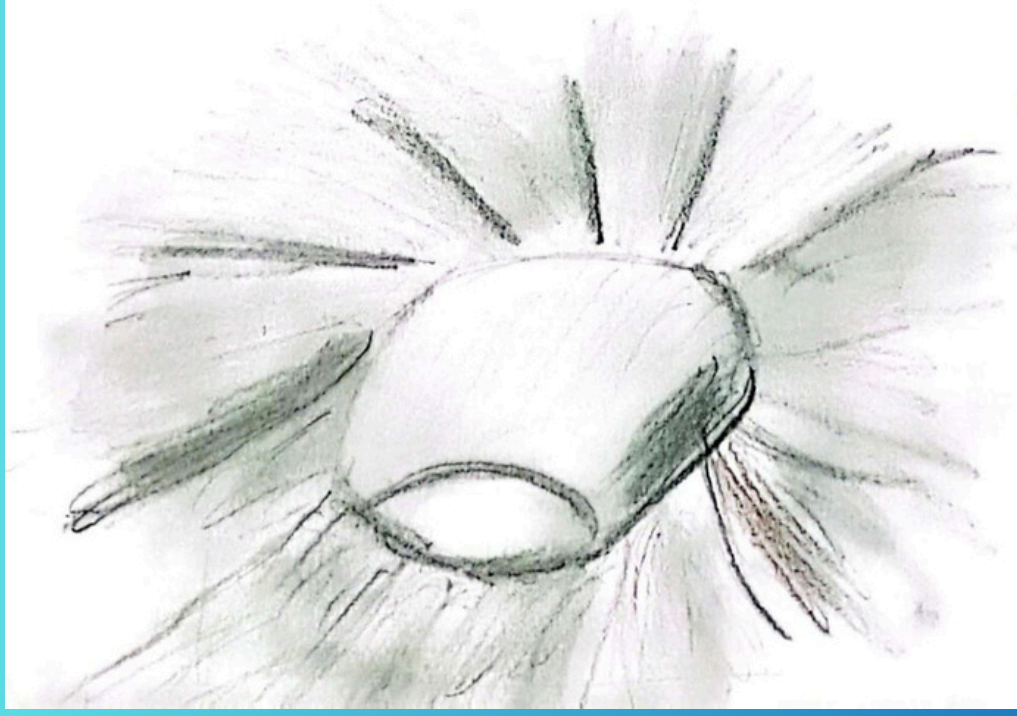

PRIMĂVARA

Soarele zâmbește lin,
Vântul poartă-un cântec plin,
Flori se leagănă-n câmpie,
Totul pare-o feerie.

Pomii-nmuguresc ușor,
Zboară fluturi în pridvor,
Cântă-n zori o ciocârlie,
Ziua-i plină de magie.

Rândunelele s-au-ntors,
Sus pe cer cu zbor voios,
Iar copiii-n parcuri zburdă,
Primăvara-i iarăși blândă.

Totul prinde iar culoare,
Verde crud și sărbătoare,
Inima se umple-n piept,
Primăvara-i început drept.

ARDELEAN TUDOR, cls. aVII-a

Iubim planeta
și o protejăm!

Puscas Roxana
Clasa a III-a B

Pământul
planta verde!

Apele au nevoie de curățenie!

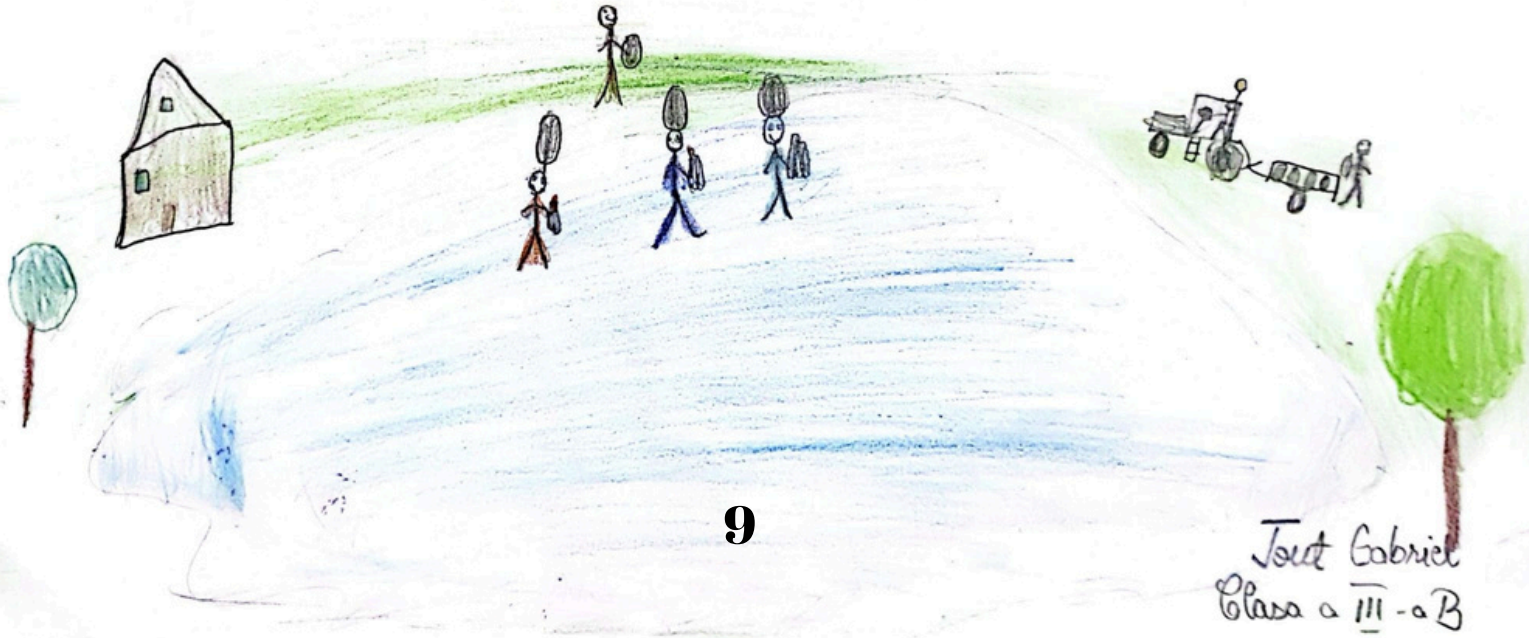

Jurcă Gabriel
Clasa a III-a B

ROLUL CONSILIERULUI ÎN DEZVOLTAREA PERSONALĂ A ELEVILOR. CONSILIEREA DE GRUP ȘI DEZVOLTAREA PERSONALĂ

Profesor înv. primar, Pop Raluca-Mădălina

Consilierea psihopedagogică a grupului „este procesul prin care membrii acestuia sunt sfătuiți, ajutați și îndrumați cum să relaționeze cu alții, cum să acționeze pentru satisfacerea nevoilor, intereselor și aspirațiilor individuale și ale grupului, prin activități specifice de abilitare și exersare corespunzătoare" (Dumitru, 2008, p. 169).

Scopul fundamental al consilierii psihopedagogice a grupurilor îl constituie dezvoltarea abilităților și competențelor personale din grupul de consiliere, beneficiind de aportul altora. Se au în vedere nu grupuri mai bune, ci indivizi mai capabili să funcționeze optim, să-și dezvolte personalitatea și să facă față cu succes problemelor de natură profesională, socială și personală.

În manieră descriptivă, consilierea de grup presupune activități specifice de sprijin, ajutor și îndrumare a fiecărei persoane, astfel încât:

- să se cunoască pe sine cât mai bine și mai realist;
- să-și dezvolte stima de sine și să dobândească încredere în forțele proprii;
- să-și dezvolte capacitatea de a lua decizii adecvate, în mod independent, pentru care își asumă responsabilitatea;
- să fie sensibili și la nevoile și problemele altora, dovedind capacitate empatică;
- să manifeste coerență și consistență de sine și să aibă credința autoeficacității;
- să-i ajute pe ceilalți membrii ai grupului să-și formuleze scopuri proprii, realiste și realizabile;
- să dobândească abilități și deprinderi sociale, de relaționare interpersonală și de lucru în grup.

Pornind de la aceste scopuri, precizăm avantajele pe care le prezintă grupul în activitățile la care este coparticipant:

- membrii grupului au experiențe diferite ce pot fi valorizate cu eficiență în activitatea de consiliere;
- datorită aspectelor normative, interacțiunilor numeroase și experiențelor indivizilor care compun grupul, apare posibilitatea de a capacita, de a responsabiliza fiecare membru în cadrul grupului în perspectiva realizării scopului comun;
- empatia cognitivă, afectivă și perceptivă a membrilor grupului crează un cadru favorabil de recepție și transmitere a unui feedback pozitiv pentru toți membrii grupului;
- grupul constituie un context social extrem de favorabil pentru depășirea stărilor de confuzie, neputință și tendințelor de abandon.

În cazul copiilor de vârstă școlară mică, consilierea psihopedagogică în grup este structurată, de asemenea pe activități de joc, în care sunt valorificate disponibilitățile de interacțiune ale acestora. În jocul cu diverse jucării, aceștia își exteriorizează impulsurile și retrăiesc, în grup, stări și situații particulare cu care s-au confruntat acasă sau la școală. În cadrul grupului, în mod oportun și deschis, elevii relatează reverii, fantasme, evenimente cotidiene, experiențe deosebite, etc. Elevii cu imagini de sine distorsionate, cu tulburări de comportament, cu deficit de atenție își pot exprima deschis și în mod spontan sentimentele, pot avea reacții la diverși stimuli și se pot consulta cu colegii în vederea rezolvării unor probleme cu care se confruntă. În grup sunt favorizate reacțiile comportamentale dezirabile din punct de vedere educațional și acceptabile social, fiecare elev învățând să-și controleze impulsurile, să-și stăpânească pornirile și să se comporte adecvat.

Activitățile de consiliere cu școlarii mici pot fi îndreptate spre compensarea și depășirea sentimentelor de inferioritate, spre realizarea procesului de socializare și depășirea inabilităților de relaționare.

Așa cum am arătat anterior, oamenii, în special copiii au nevoie de sprijinul și ajutorul celorlalți, de viața și atmosfera de grup, pentru o dezvoltare personală armonioasă. Suportul oferit de grup, în cadrul căruia au loc discutarea și încercarea de rezolvare a problemelor membrilor săi, reprezintă modalitatea principală a realizării socializării, dezvoltării personale și adaptării optime a individului la realitate.

Bibliografie:

1. Dumitru, I., (2008), Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii pratice, Editura Polirom.

DIABETUL ZAHARAT.

Diabetul Zaharat este o boală cronică netransmisibilă care apare atunci când pancreasul nu mai poate produce insulina, sau atunci când organismul nu mai poate utiliza insulina cum trebuie.

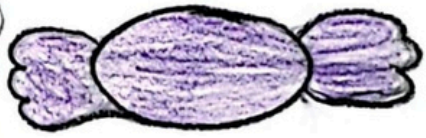

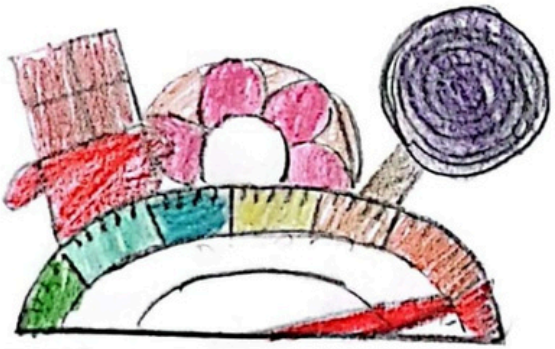

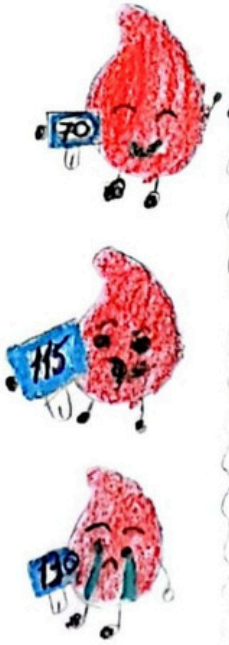

Insulina este un hormon produs de către pancreas, care acționează ca o cheie care permite glucozei din alimente să treacă din circulația sanguină în celulele corpului, pentru a produce energie.

Tatk Earla, VII-a

Vițișan Sabău Paul, Clasa a V-a

Legenda Regelui Arthur

Legenda Regelui Arthur este o poveste plină de magie și aventuri, care are la bază lupte eroice, dragoste, trădare și sacrificii. Se spune că Arthur a fost un tânăr prinț, fiul regelui Uther Pendragon și al doamnei Igraine. La nașterea sa, Arthur a fost ascuns de părinții săi pentru a-l proteja de dușmanii regatului, iar după moartea tatălui său, a fost descoperit și ridicat de către un călugăr înțelept pe nume Merlin

Merlin, un vrăjitor cu puteri extraordinare, a jucat un rol crucial în formarea destinului lui Arthur. Într-o zi, în timpul unei mari înfruntări între nobilii din regat, Merlin a profețit că doar un adevărat rege va putea scoate sabia Excalibur dintr-o piatră masivă. Deși mulți au încercat, doar Arthur a reușit să o facă, demonstrându-și astfel dreptul de a deveni regele regatului Camelot.

În urma acestei mari fapte, Arthur a fost încoronat ca rege și a început să guverneze cu înțelepciune și curaj. A înființat Curtea Rotundă, un consiliu de cavaleri care erau aleși pe baza curajului și onoarei lor, iar acest grup de cavaleri a devenit simbolul celor mai mari eroi ai vremii. Printre cei mai celebri cavaleri ai Curții Rotunde se numără Lancelot, Gawain și Perceval.

Arthur a trăit multe aventuri alături de cavalerii săi. Una dintre cele mai importante misiuni ale lor a fost căutarea Sfântului Graal, un obiect sacru cu puteri miraculoase. Deși au avut mult succes în bătălii și au dovedit un curaj deosebit, căutarea Graalului nu a fost împlinită de toți cavalerii, iar acest lucru a condus la anumite conflicte și trădări.

Una dintre cele mai dureroase trădări din legendă a fost cea a cavalerului Lancelot, care s-a îndrăgostit de regina Guinevere, soția lui Arthur. Această iubire interzisă a dus la prăbușirea regatului Camelot. De asemenea, fiul lui Arthur, Mordred, a trădat și el regatul, iar în cele din urmă s-a luptat împotriva propriului său tată, ducând la sfârșitul tragic al domniei lui Arthur.

În ciuda tuturor luptelor și a dificultăților întâmpinate, legenda Regelui Arthur rămâne un simbol al idealului cavaleresc, al luptei pentru dreptate și al sacrificiului pentru binele comun. Arthur a murit răpus de rana primită de la Mordred, dar legenda sa a trăit mai departe. Potrivit unui mit, Arthur va reveni într-o zi pentru a salva regatul atunci când va fi cel mai mare nevoie de el.

Aceasta este o poveste despre curaj, iubire, trădare și speranță, care a devenit un simbol al literaturii medievale și al mitologiei occidentale. De-a lungul timpului, legenda Regelui Arthur a fost transformată în multe filme, cărți și piese de teatru, iar influența sa se face simțită până în zilele noastre.

Capybara

Capibara, numită și porc de apă, este o rozătoare uriașă din familia Caviidae, originară din America de Sud. Este cea mai mare rozătoare în viață și o membră a genului Hydrochoerus. Singurul alt membru existent este Hydrochoerus isthmus. Capybaraul are greutatea: 35-66 kg lungime: 1,1-1,3 m înălțimea: 50-62 cm.

Ele mănâncă: fructe, plante acvatice și scoarță de copac.

Puișcaș Roxana-Maria
Clasa a III-a B

Istoria Cifrei 0

Vitișan Sabău Paul
Clasa a V-a

Cifra 0 are o istorie fascinantă, fiind un concept esențial în matematică și în viața cotidiană, dar nu a fost întotdeauna prezentă în gândirea umană. De fapt, utilizarea simbolului pentru zero a evoluat treptat de-a lungul mileniilor, iar în multe culturi a fost mult timp ignorat sau chiar respins.

Primele semne de utilizare a unei forme de 0 apar în antica Mesopotamie, în jurul anului 3000 î.Hr., unde scribii sumerieni foloseau un simbol pentru a reprezenta absența unui număr în sistemele lor de numerație. Totuși, acest simbol nu era încă un „0" în sensul nostru modern, ci doar o marcare a golului, un spațiu lăsat între cifre. Sistemul lor de numerație nu permitea ca absența unui număr să fie folosită ca o valoare pe cont propriu.

În India, însă, conceptul de zero a fost revoluționat. În jurul secolului al V-lea, matematicienii indieni au început să folosească un simbol distinct pentru a reprezenta zero ca un număr de sine stătător. În acest context, cifra 0 a început să joace un rol esențial într-un sistem de numerație pozițională, cunoscut astăzi ca sistemul decimal. Acest sistem permitea valorii numerelor să fie determinate nu doar de cifrele lor, ci și de poziția fiecărei cifre într-un număr. Astfel, zero a devenit un „spațiu" vital între valori, fără de care adunările și scăderile ar fi fost imposibile.

Un alt moment important în istoria cifrei 0 a fost în secolul al IX-lea, când matematicianul arab Al-Khwarizmi a tradus lucrările indiene și le-a adus în lumea islamică. Arabii au adoptat și adaptat sistemul indian, iar în acest proces cifra 0 a fost integrată pe larg în calculul matematic. Acest sistem a ajuns în Europa în Evul Mediu, odată cu lucrările matematicienilor arabi, și a înlocuit treptat vechile sisteme romane, care nu aveau un simbol pentru zero.

De-a lungul secolelor, cifra 0 a dobândit importanța pe care o cunoaștem astăzi, fiind esențială pentru toate domeniile matematice și pentru orice tip de calcul modern. Descoperirea și utilizarea acestei cifre au dus la dezvoltarea algebraică și a calculului, iar în era digitală, 0 stă la baza tuturor tehnologiilor informatice, fiind un simbol crucial în sistemele binare utilizate de computere.

Astfel, de la o simplă marcare a absenței unui număr, cifra 0 a evoluat pentru a deveni un concept fundamental care a revoluționat matematicile, științele și tehnologiile moderne, având un impact de durată asupra întregii umanități.

Primăvara a sosit

de Alexandra Haidu

Primăvara a sosit, rândunica a venit.
Florile au înflorit, și multi fluturi s-au ivit.
Primăvara a sosit, iar copiii au zâmbit.
În livezi pomii au înflorit, și pe câmpui iarba a înverzit,
Iar eu spun: Primăvară, bine ai venit!

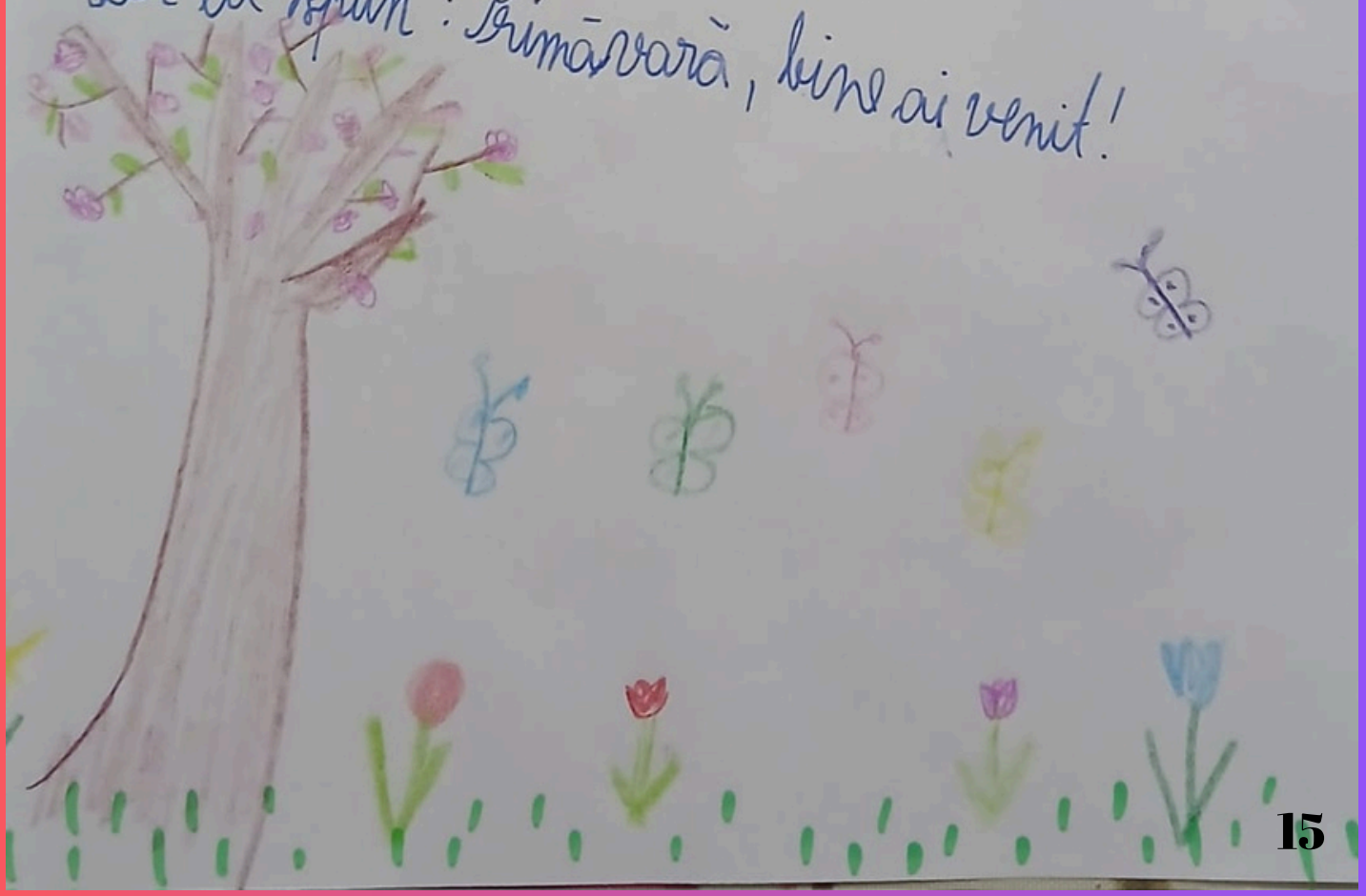

discover

În vizită la Ograda Fermecată

Săptămâna verde a fost ocazia perfectă pentru noi, exploratorii clasei I, de a descoperi un loc deosebit: Ograda Fermecată. Împreună cu doamna noastră învățătoare Nicoară Monika, am trăit o adevărată aventură aici.

Am găsit un spațiu verde cu multe locuri de joacă și animăluțe iubitoare. Mai întâi, ne-am împrietenit cu Dovlecel și Jeleu, două pisici pufoase și drăguțe. Apoi am întâlnit căluții Negruța și Sânzi, văcuțele zebu, pe măgărușul Lulu, un cangur pitic, câteva căprițe cu ieduți, niște alpaca, lame, emu, iepurași, șinșila, porumbei, bibilici. Ne-au plăcut mai ales babyalpaca Norișor și cățelușii, care erau tare jucăuși. După ce am admirat animăluțele, ne-am plimbat cu trenulețul prin localitatea Mal și ne-am aventurat pe tiroliană, tobogane și în căsuțele din copac. Gazdele ne-au pregătit meniuri delicioase si ne-au primit cu multă căldură.

A fost minunat!

Major Alexandru Lucas - cls. I-a

REGULI DE IGIENĂ

Ardelean Victor

1. ne spălăm pe mâini înainte de masă
2. Ne spălăm regulat la duș
3. Ne spălăm pe dinți în fiecare zi (ziua și noaptea)
4. folosim haine curate.

5. aspirăm podeaua.
6. spălăm fructele și legumele.
7. nu bem după alcoolul.
8. păstrăm curățenia.
9. spălăm vasele
10. nu intrăm încălțați în casă.

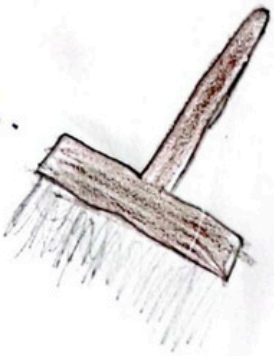

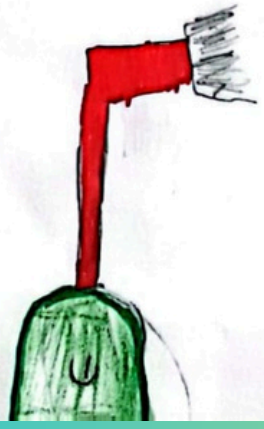

AVIOANELE ȘI MISTERELE LOR

- Unul dintre pionieri aviației mondiale este considerat românul, Traian Vuia, iar părintele avionului cu reacție, Henri Coandă.
- Astazi avionul este cel mai rapid și printre cele mai sigure mijloace de transport, utilizat preponderent pentru transportul de persoane pe distanțe lungi.
- Cel mai periculos moment, din timpul unui zbor, este aterizarea, multe dintre acidente se întâmplă în acest moment.
- Cel mai mare avion din lume cântarea greutatea a peste 12 balene.
- Culoare albastră a scaunelor din avion nu este aleasă întâmplător, albastrul fiind o culoare care relaxează.
- Indiferent de mărime și culoare toate avioanele au nevoie de cherosen pentru a zbura.

Eu și colegul meu, Gabi am vrut să fim și noi aviatori, ne-am gândit cum am putea să avem propriul nostru avion. Așa că ne-am apucat de treabă și am construit unul din ce am avut la îndemână - o sticlă din plastic, role de la hârtia igenică, lipici, foaie cartonată și multă imaginație. Partea aceasta a mers conform planului, mai rămâne să lucrăm la decolat și aterizat.

Andreica Dragoș, cls a III-a B

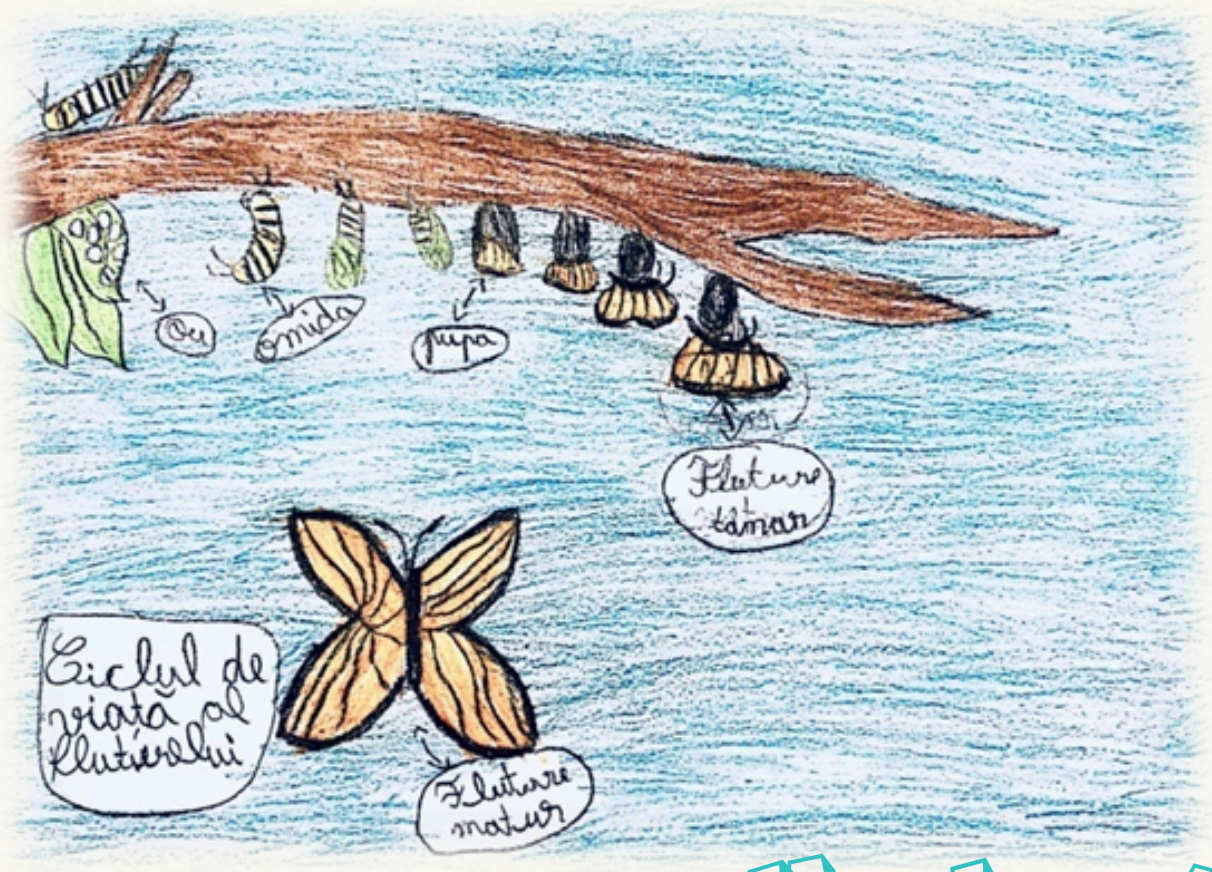

Fluturii

Culori pe chipul primăverii!

Odată cu sosirea primăverii, își fac simțită prezență și fluturașii, care zboară prin parcuri, livezi, și peste câmpii. Chiar și în orașe fluturii pot fi admirați colindând din floare în floare, din pom în pom. Albi, negri sau colorați, ei atrag sute de priviri, mai ales din partea copiilor, vrăjiți de farmecul lor.

Știați că...?

- În lume există 28.000 de specii de fluturi din 200.000 de Lepidoptere – fiind al doilea ordin animal cu cele mai multe specii;
- Cea mai veche fosilă de fluture are 57 de milioane de ani, datând din paleocenul superior;
- Trăiesc de la 2 ore (Paringenia) și până la 10 luni (fluturele monarh);
- Fluturele monarh zboară într-un an o distanță de 4000 km cu o viteză de până la 50 km/h;
- Femela fluture-colibri poate depune până la 200 de ouă, fiecare în altă floare;
- Fluturii văd doar trei culori: roșu, verde, galeben;
- Fluturii au sângele rece, prin urmare au nevoie de căldura solară pentru a putea zbura;

Ardelean Cristina
Clasa a III-a B

Despre daci

Poporul dacilor a avut origini misterioase și fascinante, fiind menționați pentru prima dată de către istoricii și geografii greci și romani. Pe teritoriul României ei s-au dezvoltat în inima Munților Carpați, dar și în părți din Ungaria, Serbia și Bulgaria.

ARME ȘI MAȘINI DE RĂZBOI

Armele dacilor erau fie ofensive (spada, pumnalul de luptă – sica, lancea, sulița, toporul, arcul și săgeata), fie defensive (scutul, coiful, cămașa de zale și platoșele din piele).

CERAMICA

În prezent, deținem informații aproape complete despre materialul folosit de daci la olărit, forma și ornamentația vaselor de lut. Ceramica geto-dacică se distinge prin frumusețe, eleganță și originalitate, fiind pictată cu diverse motive animale sau vegetale.

PODOABELE

O parte importantă a artei dacice o reprezintă obiectele din metale prețioase, în special din argint. În atelierele argintarilor daci se confecționau coliere, brațări, inele, fibule, broșe, catarame, dar și piese de harnașament.

VESTIMENTAȚIA

Informațiile despre felul în care se îmbrăcau dacii sunt foarte puține. Conform dovezilor sculptulare, dacii purtau o cămașă despicată în părții, lungă până la genunchi. Pantalonii erau confecționați din pânză groasă, nu prea strânși pe picior.

Bojan Elisa
Clasa a III-a B

Modalități prin care cadrul didactic poate crește motivația pentru învățare a elevilor

Prof. înv. primar
Musca Bianca-Anamaria

Motivația pentru învățare joacă un rol esențial în succesul educațional al elevilor, influențând gradul lor de implicare și rezultatele școlare. Cadrele didactice au un impact major în dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare. Există multiple strategii prin care profesorii pot stimula motivația elevilor:

1. Crearea unui mediu de învățare pozitiv și stimulant

Un climat prietenos, în care elevii se simt acceptați și încurajați, contribuie semnificativ la dorința acestora de a învăța. Profesorul trebuie să manifeste empatie, să susțină fiecare copil și să valorizeze efortul depus, indiferent de nivelul său de performanță.

2. Adaptarea conținuturilor la interesele și nevoile elevilor

Elevii sunt mai motivați atunci când percep lecțiile ca fiind relevante pentru viața lor. Profesorii pot integra exemple din experiența cotidiană a copiilor și pot folosi materiale interactive, jocuri educative și activități practice pentru a face învățarea mai atractivă. Spre exemplu, se pot utiliza exerciții și jocuri care pornesc de la pasiunile elevilor: fotbal, jocul preferat etc.

3. Utilizarea metodelor interactive și participative

Metodele interactive de predare, cum ar fi învățarea prin descoperire, proiectele de grup și dezbaterile, îi ajută pe elevi să devină mai implicați. Tehnologiile educaționale, precum aplicațiile interactive și platformele digitale, pot oferi o experiență de învățare captivantă. Un exemplu este utilizarea la clasă a platformei Wordwall sau a prezentărilor PowerPoint interactive care conțin exerciții și animații.

4. Stabilirea unor obiective clare și realiste

Elevii trebuie să înțeleagă ce se așteaptă de la ei și să aibă obiective concrete și realizabile. Profesorul poate implica elevii în stabilirea acestor obiective, încurajându-i să-și asume responsabilitatea pentru propriul progres. Este recomandat ca obiectivele lecției să fie prezentate pe înțelesul copiilor, în funcție de vârsta cronologică a acestora.

5. Recunoașterea și recompensarea progresului

Feedback-ul pozitiv și aprecierea progresului, indiferent de ritmul fiecărui elev, sunt esențiale pentru menținerea motivației. Recompensele simbolice, precum diplomele, punctele sau sistemele de gamificare (niveluri, misiuni, provocări, insigne, premii) pot crește entuziasmul pentru învățare. Întărirea pozitivă, respectiv încurajarea verbală a răspunsurilor elevilor, pune accentul pe evoluția acestora prin evidențierea aspectelor pozitive, chiar dacă sarcina de lucru nu a fost realizată în totalitate corect sau complet: „Te-ai descuract foarte bine identificând substantivele din text. Pentru data viitoare sunt sigur/ă că vei identifica și mai multe substantive în mod corect."

Un alt exemplu pot fi concursurile realizate în cadrul clasei. Având de rezolvat o sarcină de lucru la Matematică, primii trei elevi care rezolvă corect exercițiul dat pot fi recompensați cu câte o bulină în cadrul unui tabel al elevilor.

La finalul lunii, elevii care își vor umple rubrica cu buline, vor avea parte de un bilet surpriză pe care îl pot utiliza atunci când doresc, cum ar fi: o zi fără teme la matematică, o zi în care poți să stai lângă colegul preferat etc. Astfel, se încurajează învățarea prin competitivitate în cadrul grupului clasei, dar și prin oferirea de recompense.

6. Încurajarea curiozității și a gândirii critice

Învățarea devine mai atractivă atunci când elevii sunt provocați să își pună întrebări și să caute răspunsuri. Profesorii pot folosi provocări cognitive, experimente și scenarii de rezolvare a problemelor pentru a dezvolta gândirea critică și autonomia în învățare.

7. Implicarea familiei în procesul educațional

Colaborarea dintre școală și familie este un factor important în menținerea motivației elevilor. Părinții pot fi implicați prin activități comune, întâlniri periodice și oferirea unui suport constant pentru învățare. Câteva exemple de activități în care părinții pot fi implicați sunt: ateliere împreună cu părinții și copiii (de Crăciun, Mărțișor, 8 Martie, Ziua Copilului), Ziua porților deschise, serbări, excursii, vizite, ora părintelui, târguri și expoziții realizate la școală.

În concluzie, creșterea motivației pentru învățare a elevilor necesită o abordare complexă, bazată pe empatie, creativitate și adaptabilitate. Profesorii joacă un rol esențial în construirea unui mediu educațional stimulant, care să încurajeze curiozitatea, participarea activă și dorința de progres a fiecărui elev.

Tradițiile de nuntă ale satului sălăjean, readuse la viață în comunitatea din Chieșd

În cadrul unui eveniment cultural deosebit, desfășurat la Chieșd, a avut loc vernisajul expoziției de fotografii și prezentarea interactivă despre obiceiurile de nuntă din satele sălăjene. Acest moment special a fost organizat în parteneriat între Biblioteca Comunală Chieșd, Școala Gimnazială Nr. 1 Chieșd și Muzeul de Istorie și Artă Zalău.

Reprezentanții muzeului au susținut o prezentare interactivă captivantă, oferind publicului o incursiune în obiceiurile de nuntă tradiționale din zonă, dezvăluind detalii și semnificații care au fost transmise din generație în generație. Imaginile expuse au surprins momente autentice din nunțile sălăjene, reușind să aducă în prim-plan frumusețea și complexitatea acestor ritualuri străvechi.

Un moment deosebit al evenimentului a fost prezentarea obiceiului de nuntă din Chieșd, intitulat „Găina”, susținută de Gurzău Viorica și Merlaș Lenuța, acompaniate de către Bologa Ghiță. Cele două invitate au recreat, cu multă emoție și autenticitate, acest obicei specific locului, explicând atât simbolistica „găinii” în cadrul nunții, cât și importanța acestuia în păstrarea identității culturale locale.

Evenimentul a fost o ocazie unică de a celebra și de a redescoperi tradițiile locale, atrăgând atât tinerii, cât și generațiile mai în vârstă, într-un efort comun de a păstra vii aceste obiceiuri care definesc comunitățile din Sălaj. Mulțumim tuturor pentru implicare!

prof. înv. primar Ioana Ardelean

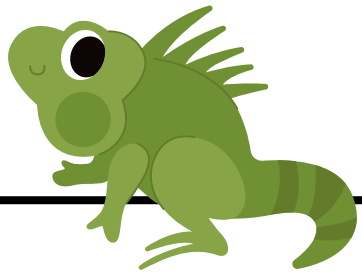

ANIMALE ciudate

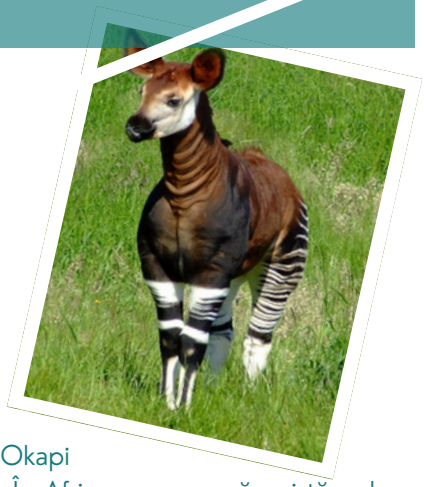

Vitișan Sabău Paul,
Clasa a V-a

Rutufa Bicolor

Veverița malaeziană de copac, o specie de veveriță care trăiește în jungla din Malaezia, este considerat cel mai ciudat animal din lume. Aceasta se hrănește zilnic cu nectarul palmierului Bertam, cel care conține 3,8% concentrație de alcool. Rutufa bicolo consumă zilnic echivalentul a 26 de beri, dar nu se îmbată niciodată.

Există 265 de specii de veverițe arboricole. Cea mai mică dintre ele este veverița pitică africană, cu o dimensiune de doar 10 cm lungime, iar cea mai mare este veverița uriașă indiană, a cărei lungime poate atinge și 91 de centimetri. Dintre acestea, 44 de specii de veverițe pot zbura, deoarece au o membrană care se întinde de la încheietura labelor superioare până la glezne.

Okapi

În Africa se pare că există cel mai ciudat animal din lume. La prima vedere l-ai asemăna cu o zebră, însă denumirea lui este alta. Și oamenii de știință au fost la început nedumeriți, crezând că este vorba despre o mutație genetică. Okapi, animalul care poate fi confundat cu o zebră, dar se înrudește cu girafele. Este un mamifer rumegător, cu spatele roșu-închis, iar în zona picioarelor cu dungi similare unei zebra. Cu toate că sunt mici de înălțime, aceste animale au limba foarte lungă și foarte lipicoasă, ascuțită și de culoare albastră. Acesta se hrănește cu plante care sunt otrăvitoare pentru om.

Zebra

Grebănar Sofia
Clasa a III-a B

Zebra este un animal găsit în Africa de Est, Etiopia de Sud, până în Africa Sudica de Vest.
Trăiește aproximativ 20-30 de ani, iar principalul dușman al zebrei este leul.
Zebrele sunt ecvialee, au un auz și o vedere excelentă și se pot deplasa cu o viteză de până la 56 kilometri pe oră.

Hrana zebrelor este alcatuită aproape în totalitate din furaje, dar poate mânca ocazional și arbuști, plante, ramuri, frunze sau scoarță de copac.

Ar putea părea că există un singur tip de zebre, dar există trei specii diferite: zebrele de stepă, zebrele de munte și zebrele Grevy.

Zebra de stepă (Equus quagga)

Zebra lui Grévy (Equus grevyi)

Zebra de munte (Equus zebra)

Profesor înv. primar,
Pop Raluca-Mădălina

EXPLORAREA MUZEELOR PRIN OCHII COPIILOR

Învățarea nu poate fi limitată la cei patru pereți ai sălii de clasă. Învățarea în afara clasei este esențială în societatea actuală. Oricât ar fi de importantă educaţia curriculară realizată prin procesul de învăţământ, ea nu epuizează sfera influenţelor formative exercitate asupra copilului. În acest cadru, numeroşi alţi factori acţionează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Educaţia extracurrriculară (realizată dincolo de procesul de învăţământ) îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii copiilor noştri. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoştinţe punându-i în contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură. Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

Printre activitățile extrașcolare amintim vizitele la muzee. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele şi fenomenele în starea lor naturală, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, stimulează activitatea de învăţare, întregesc şi desăvârşesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecţiilor. Vizitele la muzeu oferă ocazia perfectă prin care cei mici să afle câteva lucruri despre artă, istorie, geologie sau ecologie într-un mod foarte plăcut. Muzeele îți oferă o modalitate inedită de a învăța lucruri noi, pentru că ele sunt un spațiu de învățare. Mediul creat de expozițiile dintr-un muzeu îl ajută pe cel care îl explorează să își construiască propria experiență și să preia informațiile care-i suscită curiozitatea. Un muzeu are menirea de a

prezenta publicului rădăcinile civilizației, viața în toată complexitatea ei, ba chiar de a-l face pe vizitator să înțeleagă mai profund lumea, cu tainele ei.

Printre activitățile desfășurate în „Săptămâna Verde” amintim și de vizita elevilor clasei a III-a B de la Școala Gimnazială Nr. 1 Chieșd la „Muzeul Țării Crișurilor” din Oradea. Această activitate a vizat îmbogățirea cunoștințelor elevilor cu informații din domeniul științelor naturii și despre istoria poporului roman, dar nu numai. În cadrul acestei activități elevii au beneficiat de un tur ghidat al muzeului în cadrul căruia au primit informații legate de exponate și evenimentele istorice în care au fost implicate. Elevii au avut ocazia să aprecieze valoarea inestimabilă a unor piese expuse în muzeu și să constate vechimea acestora. Muzeograful le-a oferit, de asemenea elevilor, multe povești legate de modul în care au fost colectate obiectele expuse și despre oamenii cărora le-au aparținut, ori despre cei care le-au donat.
La secția „Istorie” elevii au putut observa colecții de documente, de fotografie istorică, de planuri, hărți și grafică istorică, de arme, dar și de cărți vechi.

La secția Științe ale naturii” elevii s-au bucurat să observe colecţiile structurate pe cele două domenii: primul reprezintă paleontologia şi evoluţia geologică a zonei de vest a României, remarcându-se vertebratele marine triasice, plantele fosile din Jurasicul inferior, dinozaurii din Cretacic şi vertebratele din Pleistocen; al doilea domeniu este cel de biologie, cu colecţii de botanică şi zoologie.

Elevii au fost încântați de această activitate având posibilitatea să observe mai profund lumea și să facă conexiuni cu informațiile teoretice pe care le-au dobândit la orele de „Științe ale naturii”. Vizitarea secției de „Istorie” a stârnit curiozitatea elevilor de a afla informații despre rădăcinile lor și a fost un prim pas în apropierea acestora de disciplina „Istorie”, pe care urmează să o studieze în anul școlar următor.

Bibliografie :

·Cernea, Maria, Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ, în “ Învăţământul primar“ nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;

· Crăciunescu, Nedelea, Forme de activităţi extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar, în “Învăţământul primar“ nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;

·Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, Bucureşti, 2002;

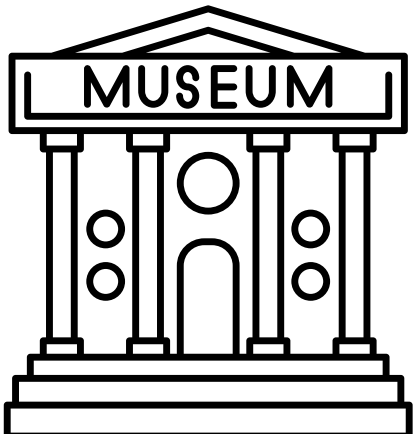

🤖INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ - PE ÎNȚELESUL CELOR MICI

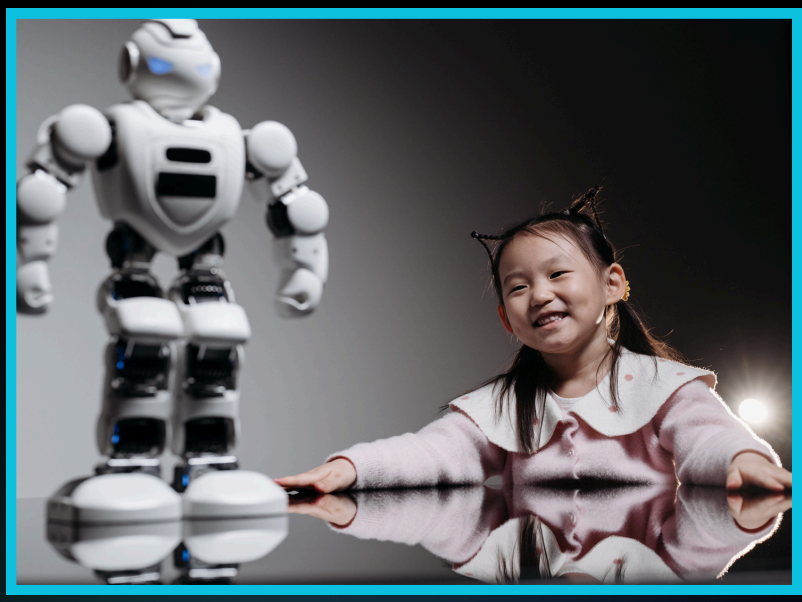

BIBL. CIPRIAN ARDELEAN

Bun venit în lumea viitorului! Poartă-ți centura de imaginație, pentru că plecăm într-o călătorie fantastică unde roboții pot vorbi, telefoanele înțeleg ce gândești și mașinile merg singure!
Știi cum se numește toată această magie? Inteligență Artificială, sau pe scurt, AI (ei-ai).
🧠 Ce este AI?
Imaginează-ți că un calculator învață să gândească. Nu are creier din os și carne ca noi, ci din fire și cipuri, dar poate învăța din greșeli, își face planuri și chiar „vorbește" cu tine!
E ca și cum i-ai da viață unei jucării de pluș... dar fără bagheta magică – doar cu multă știință!
🕵️ Unde se ascunde AI?
AI e ca un super-erou invizibil – e peste tot și ne ajută zilnic:

- 📱 Când telefonul tău îți completează propozițiile.
- 🎮 Când joci un joc și inamicii virtuali se comportă ca niște oameni.
- 📷 Când faci o poză și telefonul știe că acolo e un câine, nu bunica.
- 🎧 Când Spotify îți recomandă melodia preferată înainte să-i zici ceva!

🔍 Cum învață un AI?
AI e un elev foarte silitor. Dacă vrei să-l înveți ce e o pisică, îi dai mii de poze cu pisici. El se uită, se uită, se uită... și învață. Data viitoare, îți va spune: „Miau! Asta e o pisică!"
Dar atenție! Dacă îi dai poze cu pisici în șosete, o să creadă că toate pisicile poartă șosete 😄.
🍯 AI are suflet?
Nu. AI nu visează, nu are emoții și nu se supără că i-ai mâncat înghețata. El doar calculeazaă. Rapid și deștept, dar fără inimă. E ca un robot-bucătar care face clătite perfecte, dar nu le gustă niciodată.
⚠️ E AI periculos?
AI poate fi super folositor, dar ca orice putere, trebuie folosit cu grijă. Gândește-te: dacă ai avea un robot care te ajută la teme, dar îl folosești să copieze... nu mai e așa grozav, nu?
De asta, oamenii mari creează reguli, ca să ținem AI-ul de partea binelui.
🚀 Ce putem face noi, copiii?
Putem fi curioși, creativi și buni. Dacă învățăm cum funcționează AI, într-o zi putem crea roboți care ajută bătrânii, care plantează copaci, sau chiar... roboți-pisici care toarce când ești trist. 🐱❤️

🎉 Joc rapid: „AI sau Nu?"
Ghicește ce folosește AI:

1. Un robot care dansează pe TikTok
2. Un creion obișnuit
3. Google Translate
4. Un toaster (prăjitor de pâine)

👉 Răspuns corect: 1 și 3! (Creionul și toasterul nu gândesc... încă 😉)

Primăvara

de Cătană Sofia

Este o zi de primăvară, Elena se joacă afară cu colega ei Lara. Ele se joacă v-ați ascunselea.

– Cine va număra? Întreabă Lara.

– Hai să facem piatră, foarfecă, hârtie. Cine pierde, numără.

Piatră, foarfecă, hârtie! Zic cele două.

Elena a ales foarfecă iar Lara piatră.

– Elena, tu numeri iar eu mă ascund.

– Până la cât să numărăm?

– Numărăm până la 20.

– Bine!

Elena numără iar Lara se ascunde după o casă abandonată.

– Douăzeci, cine nu-i gata îl iau cu lopata!

Elena caută dar Lara se ascunde foarte bine.

– Unde ești Lara? Te voi prinde!

Elena caută peste tot dar nici urmă de Lara.

Elena a renunțat iar Lara se arată.

A fost o zi frumoasă!

🌍 PROIECT ETWINNING: „PROTECTING OUR FUTURE”

Școala noastră participă în această perioadă la proiectul internațional eTwinning „Protecting Our Future”, un demers educativ dedicat protejării mediului și formării unei gândiri ecologice în rândul elevilor. Proiectul reunește școli partenere din mai multe țări europene, care colaborează pentru a învăța unii de la alții și pentru a promova un stil de viață sustenabil.

👧👦 Clasa Pregătitoare B, coordonată de doamna învățătoare Ioana Ardelean, este activ implicată în desfășurarea activităților din cadrul proiectului. Elevii explorează teme importante precum:

- *Reciclarea și reutilizarea materialelor*
- *Protejarea plantelor și a animalelor*
- *Reducerea poluării*
- *Alegeri sănătoase pentru mediu*

📚 Copiii participă cu entuziasm la ateliere de creație, jocuri interactive, sesiuni de plantare, realizarea de postere și prezentări digitale. Schimbul de idei, desene și mesaje cu elevi din alte țări europene le oferă o experiență interculturală valoroasă și le stimulează curiozitatea.

🌱 Prin toate aceste activități, elevii învață în mod practic și atractiv despre responsabilitatea față de natură, colaborare și importanța propriilor acțiuni pentru un viitor mai verde.

Proiectul este în plină desfășurare, iar implicarea celor mici este o adevărată sursă de inspirație! Felicitări tuturor pentru dedicare și creativitate! 👏

Împreună, protejăm viitorul! 💚